

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету

_____ доц. Михайлишин Р.В.

_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ”,

спеціальність
спеціалізація
факультет

051 “Економіка”
“Бізнес-економіка”
економічний

2022–2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Історія економіки та економічної думки” для студентів спеціальності 051 “Економіка” (спеціалізації “Бізнес-економіка”)

Розробник: .к.е.н., доцент кафедри економічної теорії ЛНУ ім. І.Франка
Кудин Соломія Ігорівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол № ___ від. “___” серпня 2022 р.

Завідувач кафедрою економічної теорії

_____ (проф. Островерх П.І.)
(підпис) прізвище та ініціали)
“___” _____ 20__ р

Ухвалено Вченою радою економічного факультету

Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від серпня 2022 р. №

© Кудин С.І., 2022
© Львівський національний
університет імені Івана Франка,
2022

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Спеціальність 051 «Економіка» (шифр, назва)	Нормативна	
Модулів – 1	<u>Спеціалізація «Бізнес економіка»</u> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування)	3-й	-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 120		6-й	-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		32 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		56 год.	год.
		ІНДЗ:	
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 54 % до 46 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчення господарської діяльності людства в історичному аспекті, починаючи від стародавніх часів до сьогодення; узагальнення закономірностей світового економічного розвитку; з'ясування специфіки цього процесу в окремих країнах у різні епохи. Усе це дає змогу на конкретних прикладах економічного розвитку провідних країн світу сформувати ринково-орієнтований економічний світогляд фахівця-економіста чи підприємця. Сформувати у студентів системне бачення еволюції економічних знань від давнини до сьогодні, розуміння ними основних етапів, шкіл і напрямів розвитку економічної думки у нерозривному зв'язку з епохою їх виникнення.

Завдання: на методологічних засадах цивілізаційної парадигми розвитку суспільства, системного аналізу забезпечити: поглиблення знань з економічної теорії, формування у студентів уявлень про закономірності і тенденції розвитку економіки та економічної думки, аналіз наукового внеску окремих шкіл і напрямів в економічну теорію, формування у студентів економічного мислення.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- еволюцію господарських систем від найдавніших часів до сучасності;
- основні напрями і школи економічної думки та їх представників;
- науковий внесок окремих економістів, шкіл і течій у розвиток економічної теорії;
- приклади застосування економічних ідей у реальній економічній політиці та їх наслідки;

вміти:

- використовувати в аналізі сучасних економічних систем знань щодо історичного розвитку господарств країн європейської цивілізації;
- аналізувати, оцінювати і співставляти погляди різних течій і шкіл;
- застосовувати знання економічних теорій в аналізі прикладних проблем.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу
-------------	---

	життя
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 8	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК3	Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
------------	---

Спеціальні компетентності спеціалізації (СКС)

СКС 1	Розуміння закономірностей і тенденцій розвитку економічної думки у нерозривному зв'язку з історичною епохою їх виникнення, здатність до застосування економічних ідей у реальній економічній політиці і господарській практиці та передбачення їх наслідків
СКС 2	Розуміння фундаментальних теоретичних засад економічної поведінки індивідів та фірм, сформоване на основі плюралістичного підходу, з урахуванням досягнень як неокласичної теорії, так і інших сучасних шкіл економічної думки, зокрема неоінституційної теорії, еволюційної теорії та поведінкової економіки

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання.

Програмні результати навчання ПРН

ПРН 3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки
ПРН 4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
ПРН 6	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
ПРН 7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
ПРН 13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
ПРН 16	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
ПРН 25	Вміти узагальнювати закономірності розвитку бізнесу та

з'ясовувати специфіку цього процесу в окремих країнах у різні епохи, використовуючи під час аналізу сучасних економічних систем знання щодо еволюції господарств країн європейської цивілізації

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Розвиток економіки та економічної думки від найдавніших часів до промислового перевороту, формування класичної політичної економії, її критика та становлення неокласичного напрямку

Тема 1. Предмет історії економіки та економічних учень. Первісна доба та стародавній світ

Предмет та структура курсу. Формування історії економічних учень як науки Дж.Р. Мак-Куллох. "Історичний нарис виникнення науки політичної економії" (1826 р).

Й. Шумпетер "Історія економічного аналізу" (1954). Основні напрямки вивчення історії економічних учень. Методологія сучасного історико-економічного аналізу.

Мета і завдання курсу: поглиблення знань з економічної теорії; формування уявлень про закономірність і тенденції розвитку економічної думки; аналіз наукового внеску окремих шкіл і напрямів в економічну теорію; розгорнута характеристика сучасних економічних концепцій.

Функції історії економічних учень: освітньо-пізнавальна, пропедевтична, світоглядна, методологічна, прогностична.

Характеристика економічної думки Стародавнього Світу. Джерела та витоки економічної науки. Пам'ятки давнини та твори стародавніх мислителів. Особливості економічної думки стародавнього світу.

Економічна думка античного світу. Стародавня Греція — Ксенофонт, Платон, Арістотель. Стародавній Рим — Катон, Гракхи, Варрон, Колумелла.

Чинники економічного розвитку людства. Прогрес у засобах комунікацій. Рівень забезпечення енергією і вид енергії, який найбільш активно використовується в господарюванні. Демографічний чинник. Психологія людей, їхні суб'єктивні оцінки господарської реальності, особисті мотиви діяльності, стан моралі.

Традиційний та "азіатський" способи господарювання.

Еволюція економіки в епоху Античності. Характерні риси господарства античних держав. Організація ойкісного господарства. Особливості розвитку ремісництва. Специфіка античного рабства. Основні верстви населення. Роль торгівлі для античних міст-полісів. Економічна політика держави. Закони Лікурга. Реформи Солона.

Особливості господарства в Стародавньому Римі. Основні сільськогосподарські культури та види ремесла. Три основні етапи історії

Стародавнього Риму:

Головна виробнича сила. Патріархальний характер рабства. Активна податкова політика. Основні верстви населення.

Тема 2. Розвиток господарства та економічної думки в період Середньовіччя

Середні віки в країнах Сходу. Загальна характеристика цивілізацій середньовіччя; запровадження ісламу та особливості розвитку арабо-мусульманської цивілізації. Арабо-мусульманська цивілізація та форма взаємин між окремою особою і земною владою та Богом. Арабський Халіфат. Торгівля у Середземному морі та в Індійському океані. Харадж. Хізба. Арабо-мусульманський вплив на середньовічну Європу.

Становлення та розвиток феодального господарства в країнах Європи: етапи становлення і розвитку феодалізму, ознаки феодальної економіки. становлення нової форми Західної цивілізації — європейської християнської цивілізації. Культурна база європейської цивілізації. Аграризація господарського життя у добу середньовіччя. Ієрархічна структура населення, формування суспільних класів за умов феодалізму, структура васалітету. Організація ремесел у середньовіччі, регламентація торгово-купецької діяльності, Становлення середньовічних міст. Комунальні революції.

Економічні погляди раннього християнства. Августин Блаженний.

Економічна думка середньовіччя в Західній Європі. «Салічна правда». «Капітулярій про вілли».

Вчення Томи Аквінського: теорія справедливої ціни; погляди на лихварство та роль грошей в економіці.

Тема 3. Епоха первісного нагромадження капіталу. Меркантилізм

Великі географічні відкриття та їхній вплив на розвиток Європейських країн; формування абсолютистських монархій в Європі; «революція цін» та її вплив на господарський розвиток Європи; колоніалізм епохи первісного нагромадження капіталу. Становлення нової форми державного устрою — абсолютної монархії. Основні передумови Великих географічних відкриттів. Португальська колонізація у формі «крапкової» колонізації. Іспанська колонізація. Становлення світового ринку.

Суспільно-економічні зміни та формування ринкових відносин країн Європи XV—XVI ст. Вплив розколу католицької церкви та Реформації на суспільне життя Європи XVI ст. Первісне нагромадження капіталу та основні його джерела. Розвиток торговельно-купецького капіталу. Утвердження в Англії поміркованого протестантизму. Винахід техніки книгодрукування. Відмова від релігійних догм та звернення до реальних проблем господарської практики. Необхідність створення великого масового виробництва.

Головні передумови генезису та теоретико-методологічні особливості меркантилізму. Ранній меркантилізм. Монетарна система. В.Стаффорд (Англія) три види торгівлі, негативне ставлення до псування грошей.,

Г.Скаруффі (Італія) ідея грошової реформи із запровадження загальноєвропейської грошової системи, Ж. Боден (Франція) “Шість книг про республіку”.

Система торговельного балансу пізнього меркантилізму. Т.Манн: критика монетарної системи, творець активного торговельного балансу, Дж.Ло (Англія), Ж.Б. Кольбер, А.Монкретьєн (Франція) "Трактат з політичної економії" (1615), А.Серра (Італія) прихильник активного торговельного балансу, виділення засобів збагачення держави: природні та штучні.

Значення меркантилізму в історії економічних учень.

Тема 4. Господарський розвиток світу в індустріальну епоху. Промисловий переворот

Формування системи вільної конкуренції. Суспільно-економічні передумови формування єдиних національних ринків європейських країн та світового ринку.

Генеза та еволюція ринкового господарства в Англії. Розвиток фермерської системи господарювання, аграрний переворот Англії. Навігаційний акт. Промисловий переворот. Перехід до машинного виробництва

Особливості ринкового господарства у Франції. Буржуазно-демократичної революції. Прийняття аграрного законодавства. Парцеляризація села. Промисловий переворот. Цивільний кодекс Наполеона. Декрет про Континентальну блокаду.

Німеччина на шляху до індустріального суспільства. Договір про створення Рейнського союзу, Пруський митний закон. Промислова революція, політика мілітаризації Пруссії.

Утворення США й особливості становлення ринку в країні. Спеціалізація в економічному розвитку колоній. Декларація незалежності США. Війни за незалежність. Версальський договір. Закон про патенти. Промисловий переворот у США. Структура експорту та імпорту США, протекціоністська політика.

Тема 5. Класична політична економія

Суть, ознаки та етапи розвитку класичної політичної економії. Зародження класичної політичної економії.

Історичні умови виникнення і загальна характеристика класичної політичної економії. В. Петті — засновник класичної політичної економії в Англії. Теорія цінності. Заробітна плата. Земельна рента і ціна землі.

Особливості економічного розвитку Франції XVII—XVIII ст. і їх відображення в поглядах П. Буагільбера. Критика меркантилізму та захист сільського господарства. Теорії цінності, багатства, грошей.

Економічні ідеї фізіократів: "Економічна таблиця" Ф.Кене та її роль в історії політичної економії; А.Тюрго і фізіократія. Учення фізіократів про чистий продукт, продуктивну і непродуктивну працю. Аналіз капіталу. Визначення класової структури суспільства.

Предмет і методологія економічного аналізу А.Сміта.: поділ праці, багатство і цінність; доход нації: прибуток; зарплата; рента; капітал; продуктивна і непродуктивна праці; функції держави і "невидима рука".

Економічні погляди. Ж. Б. Сея, Д. Рікардо і Т. Мальтуса. Політекономія Ж.Б.Сея: (теорія трьох факторів виробництва; «Закон Сея»).

Д. Рікардо — економіст епохи промислового перевороту. Теорія цінності, капіталу, прибутку, заробітної плати. Теорія земельної ренти. Гроші. Проблема відтворення і реалізації.

Політекономія Т.Мальтуса: (теорія народонаселення; теорія надвиробництва;).

Завершення класичної політичної економії у творах Дж.С.Мілля.

Праця Дж. С. Мілля «Принципи політичної економії». Синтез економічних теорій вартості, капіталу, прибутку, ренти. Теорія відтворення. Теорії попиту і пропозиції, корисності. Теорія економічної рівноваги. Теорії монополії і конкуренції.

Тема 6. Критичний напрям в політичній економії ХІХ ст.

Зародження системи національної політичної економії в Німеччині. Економічні погляди Ф.Ліста. Метод дослідження. Тлумачення поняття капіталу. Проблеми зайнятості та інвестицій. Доктрина «індустріального виховання нації». Ідеї протекціонізму.

Концепції історичної школи. Предмет і метод дослідження. Опозиція класичній школі, критика гедонізму. Інституціоналізм історичної школи. В.Рошер, К.Кнісс, Б.Гільдебранд.

Нова історична школа. Критика методу класичної політичної економії. Дослідження соціальних проблем, ролі соціальних інститутів. Започаткування соціал-націоналістичних ідей. Теорії державного регулювання економіки. Г.Шмоллер, Л.Брентано, К.Бюхер

Історичні передумови виникнення та загальна характеристика соціалістичних вчень. Політекономія С. Сімонді: методологія Сімонді; критика капіталізму та ідеалізація дрібного виробництва; теорія реалізації та криз.

Економічні ідеї К. Сен-Сімона: вчення про суспільну формацію; критика капіталізму і приватної власності. Проект нової індустріальної системи: основні риси.

Методологія економічного аналізу К.Маркса. вчення про товар та його властивості. Гроші. Теорія капіталу. Постійний і змінний капітал. Вчення про додаткову вартість. Норма додаткової вартості.

Тема 7. Розвиток неокласичного вчення економічної теорії

Австрійська школа граничної корисності. Предмет і метод дослідження. Теоретичні погляди К.Менгера, Е.Бем-Баверка, Ф.Візера.

Формування неокласичної традиції в західній політичній економії в другій половині XIX — на поч. XX ст.

Кембриджська школа. Економічна теорія А.Маршалла «Принципи економікс» (1890). Синтез післярікардіанської політекономії і маржиналізму. Теорії корисності, ціни, попиту та пропозиції, економічної рівноваги. Розвиток неокласичної традиції в працях А.Пігу та Р.Хоутрі. Перегляд неокласичної теорії ринку.

Американська школа маржиналізму в політичній економії. Теорії «статистицизму та динаміки», «граничної продуктивності» Дж. Б.Кларка. Категорії заробітної плати, ціни, процента, прибутку, закон спадної прибутковості.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Суспільно-економічні зміни у провідних країнах світу та економічні вчення XX ст.

Тема 8. Економіка провідних країн світу в період монополістичної конкуренції (друга пол XIX — поч XX ст.) Друга науково-технологічна революція

Друга науково-технологічна революція (1870—1918). Основні риси світового господарського розвитку на початку XX ст.: монополізація виробництва і капіталу, виникнення монополістичних союзів, територіальний та економічний поділ світу, милітаризація економіки.

Промислове зростання Німеччини в кінці XIX ст. Об'єднання країни в єдину Німецьку державу. Діяльність уряду Німеччини для розвитку освіти та науки. Німеччина - батьківщина багатьох світових наукових відкриттів. Стабільність демографічної ситуація в країні. Перетворення Німеччини з аграрно-індустріальної на індустріально-аграрну державу і завершення промислового перевороту. Розвиток хімічної промисловості. Картель, як форма монополії. Роль банків у стимулюванні розвитку промисловості та швидкий процес концентрації банківського капіталу. Політики протекціонізму в торгівлі.

США —реальний лідер світової економіки. Перехід в сільському господарстві до спеціалізації та промислового землеробства із застосуванням наукових досягнень обробки землі. Процес концентрації підприємств та утворення монополій у формі тресту. Концентрація банків та утворення фінансової олігархії. Чинники швидкого розвитку економіки США. Урбанізація країни. Перетворення США на індустріально-аграрну державу і вихід на перше місце у світі за рівнем промислового виробництва,

Особливості англійської економіки в період монополістичної конкуренції. Затримка процесу концентрації виробництва й утворення монополій в Англії. Повільні структурні зміни в економіці Переорієнтація

економіки на більш тісний зв'язок з колоніями, Лідерство Англії у світі за вивезенням капіталу за кордон.

Уповільнення темпів економічного зростання Франції та його причини. Франко-пруська війна. Парцелярний характер сільського господарства. Синдикати як форма монополії у Франції. Формування широкої мережі фінансових посередників, інвестиційних фондів та довірчих товариств, різних видів банків. Перетворення Франції на державу-рантьє.

Тема 9. Ранній етап розвитку інституціоналізму.

Суть, ознаки та методологія інституціоналізму.

"Соціально-психологічний" інституціоналізм Т.Веблена. "Соціально-правовий" інституціоналізм Дж.Коммонса. "Кон'юнктурно-статистичний" інституціоналізм У.Мітчелла. Кон'юнктурний барометр Гарвардської школи.

Особливості англійського інституціоналізму Дж. А. Гобсон

Еволюція інституціоналізму у другій половині ХХ ст. Теорія прав власності та транзакційні витрати. Р. Коуз.

Теорія суспільного вибору. Дж. Б'юкенен

Тема 10 Господарство світу в період державно-монополістичного розвитку суспільств (перша пол. ХХ ст.).

Розвиток світового капіталістичного господарства на початку ХХ ст. й у період Першої світової війни. Становлення системи регульованого капіталізму. Нерівномірний економічний розвиток капіталістичних країн. Найвищі темпи економічного розвитку — США, Німеччина, Японія, Сприятливі умови для розвитку у США. Втрата промислової гегемонії Великої Британії. Економічне відставання Франції. Загострення соціально-економічних суперечностей між провідними країнами світу. Перша світова війна та її наслідки. Розробка плану Дауеса та плану Юнга. Період економічного піднесення Німеччини.

Світова економічна криза 1929—1933 років та період державно-монополістичного розвитку суспільств. «Новий курс» Ф. Рузвельта. Націоналізація банківської системи. Закон про банківську діяльність Гласса-Стігала. Антикризова аграрна політика.

Причини Другої світової війни. Економічний розвиток європейських країн і США у період Другої світової війни та її вплив на структуру господарства країн.

Тема 11. Становлення та розвиток кейнсіанства.

Історичні умови появи кейнсіанства. Методологічні основи кейнсіанства.

Теоретична система Дж. М. Кейнса. Метод дослідження. Макроекономічний аналіз. Трактатування Дж. М. Кейнсом причин порушення рівноваги капіталістичної економіки. «Основний психологічний закон». Теорія мультиплікатора.

Економічна програма Дж. М. Кейнса. Державне регулювання економіки. Основні важелі державного впливу на економіку.

Поширення кейнсіанства і його особливості в різних країнах.

Американський варіант кейнсіанства. Е.Гансен, С.Гарріс. Інвестиційна теорія циклу. Принцип акселератора.

Кейнсіанство у Франції. Г.Ардан. Ф.Перру.

Тема 12 Господарство провідних країн світу після Другої світової війни.

Економічні наслідки та розподіл сфер впливу після Другої світової війни. Причини допомоги США у розбудові післявоєнної Європи. Умови та результати участі країн у «Плані Маршала».

Основні тенденції повоєнного економічного розвитку США, Японії, ФРН, Франції та Англії. Повоєнна конверсія економіки США. Особливості повоєнної розбудови Японії. План «Доджа» та структурна перебудова економіки Японії. Німецька відбудова економіки. «Німецьке економічне диво». Повоєнний розвиток Франції та Великобританії.

Економічна інтеграція та «Спільний ринок». Історичні умови появи Європейського співтовариства. Європейські економічні організації

Другий етап сучасної НТР та структурні зрушення в світовій економіці. Мікропроцесорна революція як чинник економічного розвитку людства. Обмеження ролі держави в розвинутих країнах.

Тема 13 Розвиток неолібералізму у XX ст.

Виникнення і загальна характеристика неолібералізму, його різні форми. «Лондонська», «фрайбурзька», «паризька», «чиказька» школи.

Основні положення неолібералізму, «Колоквіум Ліпмана».

Неоавстрійська школа Л. фон Мізес. Лондонська школа неолібералізму. Ф. фон Гайєк.

Неолібералізм у Німеччині. Фрайбурзька школа ордолібералізму. Теорія порядків. В.Ойкен і його концепція «ідеальних типів господарських систем». В.Репке, А.Мюллер-Армак, Л.Ерхард. Теорії «соціального ринкового господарства» та «сформованого суспільства».

Чиказька школа монетаризму. Монетарна модель циклу М.Фрідмана.

Місце неолібералізму в історії економічних учень.

Тема 14 Світове господарство на етапі інформаційно-технологічної революції (кін XX – поч XXI ст).

Посилення інтернаціоналізації та глобалізації світового господарства. Поглиблення інтеграційних процесів. Виникнення транснаціональних корпорацій. Розгортання третьої хвилі науково-технічної революції останньої третини XX — початку XXI ст. Технічна та галузева перебудова економік країн.

Розвиток економіки США за умов інформаційно-технологічної революції наприкінці XX — на початку XXI ст. «Рейганоміка» як варіант неоконсервативної політики. Зменшення ролі уряду в економіці, податкова реформа та структурні зміни.

Особливості економічного розвитку Великої Британії і «тетчеризм» як вияв неоконсерватизму. Політика рівних можливостей для всіх. Послаблення податкового контролю за функціонуванням ринку, підвищення ролі кредитно-грошових інститутів, радикальна зміною структури бюджетного механізму.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин (денна)			
	лекції	практичні заняття	самост. та інд.робота	разом
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. <i>Розвиток економіки та економічної думки від найдавніших часів до промислового перевороту, формування класичної політичної економії, її критика та становлення неокласичного напрямку</i>				
Тема 1. Предмет історії економіки та економічних учень. Первісна доба та стародавній світ	2	2	4	8
Тема 2. Розвиток господарства та економічної думки в період Середньовіччя	2	2	4	8
Тема 3. Епоха первісного нагромадження капіталу. Меркантилізм	2	2	4	8
Тема 4. Господарський розвиток світу в індустріальну епоху. Промисловий переворот	4	4	4	12
Тема 5. Класична політична економія	4	4	4	12
Тема 6. Критичний напрям в політичній економії XIX ст.	2	2	4	8
Тема 7. Розвиток неокласичного вчення економічної теорії	2	2	4	8
Змістовий модуль 2. <i>Суспільно-економічні зміни у провідних країнах світу та економічні вчення XX ст.</i>				
Тема 8. Економіка провідних країн світу в період монополістичної конкуренції (друга пол XIX — поч XX ст.) Друга науково-технологічна революція.	2	2	4	8
Тема 9. Ранній етап	2	2	4	8

розвитку інституціоналізму.				
Тема 10 Господарство світу в період державно-монополістичного розвитку суспільств (перша пол. XX ст.).	2	2	4	8
Тема 11. Становлення та розвиток кейнсіанства.	2	2	4	8
Тема 12 Господарство провідних країн світу після Другої світової війни.	2	2	4	8
Тема 13 Розвиток неолібералізму у XX ст.	2	2	4	8
Тема 14 Світове господарство на етапі інформаційно-технологічної революції (кін XX – поч XXI ст).	2	2	4	8
Усього годин:	32	32	56	120

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет історії економіки та економічних учень. Первісна доба та стародавній світ	2
2	Розвиток господарства та економічної думки в період Середньовіччя	2
3	Епоха первісного нагромадження капіталу. Меркантилізм	2
4	Господарський розвиток світу в індустріальну епоху. Промисловий переворот	4
5	Класична політична економія	4
6	Критичний напрям в політичній економії XIX ст.	2
7	Розвиток неокласичного вчення економічної теорії	2
8	Економіка провідних країн світу в період монополістичної конкуренції (друга пол XIX — поч XX ст.) Друга науково-технологічна революція	2
9	Ранній етап розвитку інституціоналізму	2
10	Господарство світу в період державно-монополістичного розвитку суспільств (перша пол. XX ст.).	2
11	Становлення та розвиток кейнсіанства.	2

12	Господарство провідних країн світу після Другої світової війни.	2
13	Розвиток неолібералізму у ХХ ст	2
14	Світове господарство на етапі інформаційно-технологічної революції (кін ХХ – поч ХХІ ст).	2
	Разом	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет історії економіки та економічних учень. Первісна доба та стародавній світ	4
2	Розвиток господарства та економічної думки в період Середньовіччя	4
3	Епоха первісного нагромадження капіталу. Меркантилізм	4
4	Господарський розвиток світу в індустріальну епоху. Промисловий переворот	4
5	Класична політична економія	4
6	Критичний напрям в політичній економії ХІХ ст.	4
7	Розвиток неокласичного вчення економічної теорії	4
8	Економіка провідних країн світу в період монополістичної конкуренції (друга пол ХІХ — поч ХХ ст.) Друга науково-технологічна революція	4
9	Ранній етап розвитку інституціоналізму	4
10	Господарство світу в період державно-монополістичного розвитку суспільств (перша пол. ХХ ст.).	4
11	Становлення та розвиток кейнсіанства.	4
12	Господарство провідних країн світу після Другої світової війни.	4
13	Розвиток неолібералізму у ХХ ст	4
14	Світове господарство на етапі інформаційно-технологічної революції (кін ХХ – поч ХХІ ст).	4
	Разом	56

7. Методи навчання

Основними методами навчання, що використовуються у процесі викладання навчальної дисципліни “Бізнес-економіка”, є:

- метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції, презентації);
- метод практичного засвоєння курсу шляхом обговорення теоретичного матеріалу, дискусій та роботи в невеликих групах, розв’язання тестових завдань (практичні заняття);
- метод поточного контролю у формі усного опитування та періодичного складання тестів за тематикою лекційних та практичних занять;
- метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у формі опрацювання рекомендованих літературних джерел та ресурсів мережі Інтернет, підготовки до практичних занять і різних видів контролю, виконання завдань для самоконтролю задля конкретизації та поглиблення базових знань, формування необхідних умінь і практичних навичок (самостійна робота);
- методи усного та письмового контролю (практичні заняття і завдання для самоконтролю).

8. Методи контролю

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали розподіляються таким чином:

- практичні заняття (усне опитування, робота під час практичних та семінарських занять, участь в обговоренні та дискусії): 20% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 20;
- контрольні тестування: 30% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 30;
- іспит: 50% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 50.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

Академічна доброчесність: очікується, що контрольні роботи студентів будуть виконані ними особисто, без використання навчальної літератури, інших джерел інформації та взаємного консультування. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій чи контрольній роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-

якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані під час практичних (семінарських) занять, контрольних тестувань, за виконання самостійної роботи та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Модуль 1		За семестр	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	50	50	100
Робота на семінарських заняттях (Т1-7) 15 балів	Робота на семінарських заняттях (Т-14) 15 балів			
Модульна контрольна робота 10 балів	Модульна контрольна робота 10 балів			

T1, T2 ... T14 – теми змістових модулів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить 100 балів.

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Оцінка ECTS	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	

E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Плани семінарських занять.
3. Пакети тестових та екзаменаційних завдань.
4. Навчальні матеріали у межах електронного курсу на платформі Moodle.

11. Рекомендована література

а) базова література

1. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / за ред. проф.С. І. Архієреєва, доц. Н. Б Решетняк – Х.: НТУ «ХПІ», 2010. – 336 с.
2. Історія економіки та економічної думки: від ранніх цивілізацій до початку ХХст.: навч.посібн. / В.В. Козюк [та ін.]; за ред. В.В.Козюка, Л.А. Радіонової.– К.: Знання, 2011.–582с.
3. Історія економіки та економічної думки: ХХ –початок ХХІ ст.: навч.посібн. / В.В. Козюк [та ін.]; за ред. В.В.Козюка, Л.А. Радіонової.– К.: Знання, 2011. –582с.
4. Злупко С.М. Історія економічної теорії підручник. – К.: Знання, 2005 .– 719 с.
5. Історія економічних учень: Підручник. Базилевич В.Д., Гайдай Т.В., Гражевська Н.І. та ін. / За ред. Проф.. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. – 1300 с.

б) допоміжна література

1. Історія економічних учень: Підручник / Л.Я. Корнійчук, Н.О. Татаренко та ін. – К.: КНЕУ, 2002. – 284 с.
2. Історія економіки та економічної думки: Курс лекцій / Авт. кол.: С.В.Степаненко (кер. авт. кол.), В.М.Фещенко, С.Н.Антонюк, Н.О.Тимочко та ін.- К.: КНЕУ, 2006, - с. 564-641.
3. Українська економічна думка: Хрестоматія/ Упоряд. С.М. Злупко. – К.: Знання, 1998. – 448 с.

4. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі / Пер. з англ. І.Дзюб. - К.:Основи, 2001.-670 с.

5. Маршалл А. Принципи економічної науки: Реф. підр. / Укладач Фещенко В. М. – К.:АДС «УМК Центр», 2001.

6. Новітня історія України (1900-2000): Підручник / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. М.Литвин та ін. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Вища школа, 2002

7. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV–XVIII ст. –Т. 2: Ігри обміну. – К.: Основи, 1997.

11. Інформаційні ресурси

1. Бібліотеки:

а) Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Драгманова, 11, 19: економічний факультет (пр. Свободи, 18).

б) бібліотека АН імені В. Стефаника (вул. В. Стефаника).

2. Ресурси мережі:

1. <http://www.nbu.gov.ua> – бібліотека імені В.Вернадського.

2. <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/> – сайт бібліотеки АН імені В.Стефаника

3. <https://lnulibrary.lviv.ua/> – сайт бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка

Автор програми

К.е.н., доц. Кудин С.І.